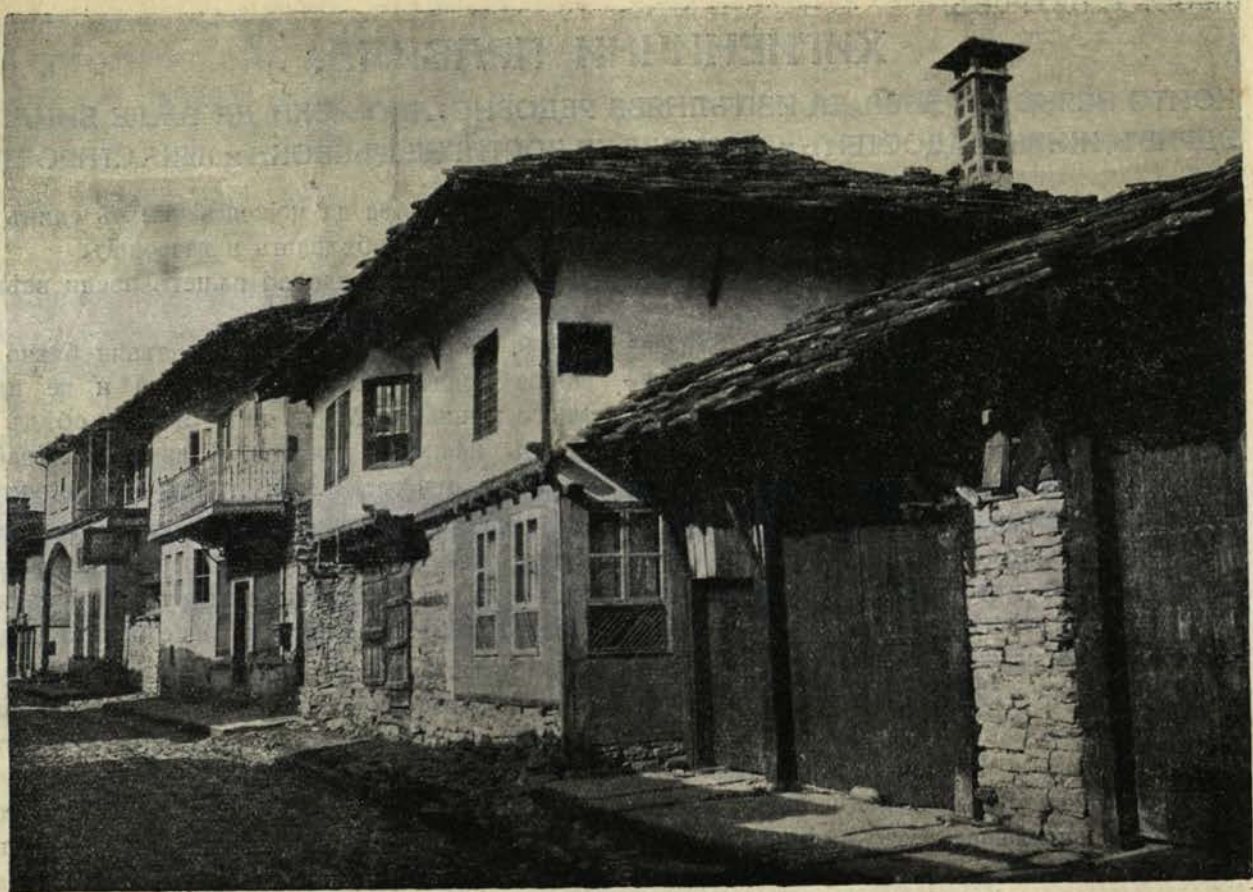

Кжщата на П. Р. Славейковъ въ гр. Тръвна.

Н. Филиповъ

ЧУЖДИТЪ ВЛИЯНИЯ ВЪРХУ НОВОБЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА.

Единъ вѣкъ преживѣ вече тази литература — думата е за *художествената*, — и днесъ ние можемъ да изтъкнемъ по-значителнитѣ чужди влияния върху нея.

Първо мѣсто въ случая — по време и сила — се пада на влиянието на руската литература. Благодарение на племенно и духовно родство, книжовнитѣ сношения на нашия народъ съ Русия водятъ началото си много по-рано отъ времето, когато се зароди художествената ни литература: нѣкои смѣтатъ отъ XVII в., а други — дори отъ XVI в. Тогава наши монаси сж ходѣли въ Русия за помощи и сж донасяли отъ тамъ руски книги. Въ втората половина на XVIII в. подъ влияние на Западъ, у гърците се извършила важна реформа въ учебното дѣло: почнали да се отварятъ новъ видъ училища, въ които се дало преднина на общообразователнитѣ предмети; въ тѣхъ, между другото се изучвала литература, философия,

история, и била въведена „взаимноучителната“ метода. И тѣзи *свѣтски* гръцки училища били посещавани отъ български младежи жадуващи за истинско образование, което не можело да се добие въ килийнитѣ училища. Гръцкиятъ езикъ билъ изучванъ и въ отворенитѣ по-после български *свѣтски* („градски“) училища, — толкова повече, че той станалъ като международенъ езикъ въ Турция. И посрѣдъ българската интелигенция възниква елинофилско течение. Българскитѣ патриоти — поклонници на елинизма мислѣли, че като се запознае съ гръцката образованостъ, българскиятъ народъ ще тръгне съ бързи крачки напредъ въ културно отношение. Ала съзланиятъ вече интересъ къмъ руската образованостъ не само не угасвалъ, но се засилвалъ тѣй, че въ срѣдата на миналия вѣкъ се подигналъ споръ между духовнитѣ вождове на нашия народъ: въ рускитѣ ли или въ гръцкитѣ училища